NAM THỨ MƯỜI BA — SỐ THỨ 2581 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ SÁU 23 OCTOBRE 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL INDOCHINE Nº 4286

HANOI

	Nếu lấy báo tại các tỉnh thì gửi thêm bằng có tính thêm tiền	Ngoài tỉnh đến nhà	Gửi cả Giấy thép	Nước ta, Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, Đại-Pháp, và các thuộc địa Pháp	Ngoại quốc
Một năm.	6$00	6$90	4$30	6$30	8$60	12$00
Các làng và						
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres testinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur O^m 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0 $ 30 le cm.
Par contrat annuel Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 18 le cm.
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái vấn-đề khẩn đất Trung-du

Trong bài diễn-thuyết của quan Thống-sứ đọc tại hội đồng tư-vấn nghị-viện kỳ này, chính-phủ bảo-hộ rất lấy làm chú-ý về cái vấn đề khẩn đất trung-du mà khuyến các ông nghị-viên ta nên gia công cổ-động trong nhân-dân vui lòng đi lên trung-du lập nghiệp. Điều ấy đã bao lâu nay vẫn là một cái vấn-đề khẩn-yếu trong việc kinh-tế ở xứ này, mà chính trong tờ báo này cũng đã bao phen đề-xướng mãi; kể cái công-trình đại-đoạn thì bản-báo đã có một bài trần-thuyết rất minh bạch tường-tận, nhan là «Cái kế-hoạch di dân ở Trung-Bắc-kỳ»; nhưng trước khi chính-phủ chưa có đủ thì giờ mà kinh-lý, các đoàn-thể công-ích trong nước chưa có đủ thế-lực mà kinh-doanh cái công việc to-tát khó-khăn quá như thế, thì ta cũng hay xin nối lời quan Thống-sứ mà nhắn nhủ cùng các nhà tư-bản, các nhà điền-hộ ta gắng làm được phần nào chẳng là hay phần nấy dư.

Các nhà tư-bản ta bần cũng không còn lạ gì những cái ruộng đất bỏ hoang còn mênh-mông bát-ngát kia là một cái nguồn lợi vô cùng; bản ai cũng biết rằng những cái ruộng đất ấy mà khai phá giồng giọt được ra thì thật là cái lợi thiên trường địa cửu; nhân-tình ai cũng hám lợi, thấy việc có lợi mà tiền mình lại sẵn, thì ai còn ngh-ingại gì mà chẳng dám bỏ tiền ra. Vậy mà xem ra những nhà tư bản ta nói đến sự khai khẩn ruộng đất, phần nhiều vẫn có ý quan-vọng trù trừ; mà những người đánh bạo bỏ tiền ra thì cũng một rủi một may, thất bại nhiều mà thành công ít; sở-dĩ thất bại tuy có nhiều cớ, mà cái cớ lớn nhất chỉ tại là thiếu nhân-công. Ôi! nước ta có phải là nước thiếu nhân-công đâu? Những dân ở về các tỉnh trung-châu, sinh-sản càng ngày càng đông, đường sinh-nhai càng ngày càng eo hẹp, ruộng không đủ mà cày, nghề-nghiệp không có mà làm, đói rách lam-lũ biết bao nhiêu mà kể; cứ coi giá dụng công trong một xứ mình giá mướn đất nhất chỉ mỗi ngày bốn năm hào, mà có chỗ hạ đến hai hào, hào rưỡi, thế mà nhiều khi đi làm còn không có người mướn, khắp trong hoàn-cầu này đề thường không có mấy nơi giá dụng-công hạ đến như thế; xét thế thì biết được nhân-công nước mình thật dư chứ có khi nào thiếu.

Nhân-công sở-dĩ thiếu là tại cái cách tổ-chức của các nhà khẩn đất ta không khéo, không lợi-dụng được nhân-công. Lệ thường các nhà tư-bản ta mộ người đi khẩn đất, cấp cho trâu bò điền khí thóc giống thóc ăn mà đến mùa phải tính lãi trả, tiền thuế đất thì chỉ tha cho được một hai năm đầu; người ta nghĩ cái nông-nỗi bỏ làng bỏ xứ chưa xót biết dường nào, tưởng làm được nên cơ-đồ gì mà đi lận suối trèo non, ruồng rừng vỡ núi, nước mắt mồ-hôi, kể bao nhiêu công phu khó nhọc, mà rút lại tấc đất cắm dùi vẫn không có, thế ngàn mẫu đất ấy chắc chẳng mấy lúc mà thành điền, người ta là những chủ đất nhỏ, mà mình là một ông chủ đất to, cũng được hưởng cái thú an cư lạc nghiệp. Cái cách cộng-lợi là thế, mà tức là một cái phương-pháp khẩn đất rất man thành hiệu, các nhà tư bản ta nên dùng-được đấu tư vậy.

(*Còn nữa*) T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 20 Octobre 1925

Việc nước Pháp

Ngày hôm qua, M. Briand và M. Chamberlain đi tàu đã đến nhà ga l'Est. Công-sáng rất đông có hoan-hô: Hòa-bình vĩnh-viễn!

Quan thượng-thư bộ ngoại-giao nước Ba-lan đã thay lời nước Ba-lan cảm tạ quan Briand.

Quan Chamberlain tiếp các đại-biểu báo quán nước Pháp, có nói ông in tri rằng các giao ước Locarno sẽ nên một việc kỷ-niệm trong sử-ký rất quan-trọng về cuộc hòa-bình. Ông lại nói các giao ước Locarno mà lập xong, là nhờ về việc các đại-biểu cùng được đãi bình-đẳng chứ không nước nào muốn thắng lợi nước nào. Ông lại nói ông rất khen ngợi ông Briand. Sau ông nói ông đứng chân lại ở Paris, là để chào M. Painleré và để cảng bộ cho thiên-hạ biết rằng cái gốc các giao ước Bắc-an, là ở sự hòa hiếu của hai chánh-phủ, và quốc-dân Pháp-Anh, mà hòa-hiếu một cách tin cậy và chắc chắn vậy.

Các báo đăng tin rằng M. Tchitchérine có tỏ ý rằng ông muốn hội-kiến với M. Briand ở Paris.

Trái-khoán ngày hôm nay đình-chỉ không thu nữa. Số tiền thu được độ 6 hay 7 nghìn triệu.

Việc nước Anh

Hai quan thượng-thư nước Anh Churchill và Amery diễn-thuyết trong hạt mình, có tỏ ý đẹp lòng và công việc tại cuộc hội-nghị Locarno.

M. Lloyd George có nói khi nước Pháp và nước Đức ưng thuận cái khoản trong giao ước, thì công việc điền đình đã bước được một bước dài rồi vậy. Ông lại nói: Giá thử lại được cả nước Ba-lan, nước Tchécoslovaquie, nước Bỹ cũng dự vào bi-pháp ước thì lại quí lắm nữa.

Việc nước Đức

Báo *Taeglispe Rundschau* nước Đức có nói rằng việc các đại-biểu nước Đức tại cuộc hội-nghị Locarno và các quan nước Đức ở Berlin hội-nghị với nhau, thì chắc là nước Đức sẽ ưng chuẩn các giao-ước.

Trung-hoa với liệt-quốc

Ở Bắc-kinh có tin rằng Trung-hoa phản-kháng không ưng rằng nước Anh và nước Pháp dự vào việc kiểm-tra các đồn vệ-tuyến-điện-thoại ở Trung-hoa. (*Indopacifi*)

Việc nước Bỹ

Thứ-dân nghị-viện nay mai họp sẽ bàn đến các giao ước về việc bồi-thường cho những người gặp sự rủi ro trong trường lao-động. Các giao-ước ấy, nước Bỹ đã ký ở Buenos Ayres với nước Argentine ngày 24 décembre 1924. (*Havas*)

QUAN TOÀN-QUYỀN VARENNE TẠI PHÁP

Tại Lyon trong bữa tiệc của phòng Thương-mại khoản đãi quan Toàn-quyền Varenne, M. Pradel hội trưởng đọc diễn-văn có nói Đông-pháp là một xứ xuất-sản rất nhiều thứ và có nói đến cái công-trọng của nước dân Lyon trong sự mở mang nghề tằm-tang, khiến cho số tơ trước kia mỗi năm xuất-sản được có 125 000 nay tăng lên hai triệu quan. Ông lại nói song ta cũng không nên quên rằng nước Nhật trong năm 1875 xuất-sản được có 14.000 balles, nay tăng lên là 400.000 balles. Sau cùng M. Pradel nói rằng nước Pháp phải làm hết cái trách-nhiệm khai-hóa ở các địa hạt ngoài quốc-thổ mình và hứa rằng các nhà thuộc-địa ở Lyon sẽ hết lòng giúp sức quan Toàn-quyền trong cái chức-vụ lớn lao của ngài.

Quan Toàn-quyền cảm ơn và nhắc lại đại-cương cái chương-trình chính-trị của ngài là dùng lòng thành-thực nhân từ khiến cho người bản-xứ đề-huề với nhà nước bảo hộ.

(*Indopacifi*)

CÁC NHÀ TRƯỚC-THUẬT NƯỚC PHÁP MẤY TRĂM NĂM VỀ TRƯỚC

Các nhà trước-thuật ở Pháp ngày nay xuất bản một lứa năm hay mười vạn là thường, nhưng về thời-kỳ thứ 18, số xuất bản nhiều lắm cũng chỉ được độ một vài nghìn là cùng.

Người ta kể chuyện quyển Charles XII của ông Voltaire lần đầu xuất bản được có 750 quyển. Quyển Commentaire sur Corneille được đến có hai nghìn quyển.

Quyển Emile của J. J. Rousseau bán được có 6.000 livres, và quyển Contrat Social bán được có 1000 livres.

Sách của D.derot soạn mỗi quyển bán được có 50 livres.

MỘT CÁI KHÁCH-SẠN RIÊNG CHO KHÁCH CAO LỚN HƠN NGƯỜI THƯỜNG

Người Hoa-kỳ định lập ở Paris mấy cái khách-sạn dùng riêng cho người Hoa-kỳ. Các khách-sạn ấy sẽ làm theo các cách lịch-sự tối-tân, như các nhà khách-sạn rất sang-trọng ở Hoa-kỳ. Trong các khách-sạn ấy, lại có cái làm riêng cho những người to lớn hơn người thường. Ở Hoa-kỳ hiện nay cũng có một cái khách-sạn như thế. Chỉ những khách cao ngót hay hơn hai thước là đến ăn trọ ở đấy mà thôi. Bàn ghế giường nệm ở đấy đều chế quá khổ cả, cho những người cao lớn khác thường ăn nằm được thoải-mái không đến nỗi bực-tức khó chịu.

MỘT CÂU CHUYỆN VỀ ÔNG RENÉ VIVIANI

Ông René Viviani là thế nào đấy; là một nhà chính trị có tài hùng-biện của ông một phần là nhờ về tí nhỏ của ông. Ông nhớ không biết bao là vần thơ rồi, ông thường đọc thuộc lòng được từng hồi, trong các bản kịch cổ.

Khi ông thi tú-tài, ông đã tỏ ra một nực tài cường-ký lắm. Quan trường thấy ông phê-bình về vấn kịch *Le cid* rất là phân-minh hoạt-bát, có bảo:

— Cậu có thể đọc được mấy câu trong vấn kịch ấy kể ông?

Ông đáp: Tôi được. Rồi ông đọc luôn hồi thứ nhất, mãi đến khi quan trường bảo thôi mới thôi.

Về sau ông thường đọc thuộc lòng được nhiều quyển cổ-văn từ đầu đến cuối, không sai một chữ nào. Xem như vậy thì cái trí nhớ biết khéo dùng thì cũng không sợ hại cho sự học-vấn.

ĐÀN BÀ VỚI CÁC CHỨC NGHIỆP CỦA ĐÀN ÔNG

Một vị nữ-lưu Hoa-kỳ tên là Miss Fattle Fred mới được cử vào chức phó Lãnh-sự của Hoa-kỳ ở Amsterdam.

Ở Hoa-kỳ đàn-bà làm các nghề trước vẫn để riêng cho đàn ông như nghề kỹ-sư, chủ ngân-hàng, mục-sư lãnh sự đã nhiều, nhưng đàn-bà song chưa ngoại giao mới có vị này là một. Việc ấy không phải do Hoa-kỳ làm trước tiên. Trước nước Hoa-kỳ, nước Nga, nước Hung và nước Bỉ, cũng có cử đàn-bà đại diện cho quốc gia ở ngoại-quốc. Nhưng ba thế kỷ trước đây, nước Pháp cũng có đại-biểu đàn-bà ở ngoại-quốc tức là thống chế Guébriant phu-nhân là đại-biểu nước Pháp ở Ba-lan, về đời vua Louis XIV vậy.

MỘT NHÀ LÀM BÁO HOA-KỲ VỚI MỘT VỊ TƯỚNG-QUÂN XỨ MA-LẠC-KHA

Nước ta kể chuyện một vị tướng-quân xứ Ma-lạc-kha có đặt tiệc khoản-đãi mấy nhà làm báo Pháp và Hoa-kỳ đi qua hát vào chơi với tướng-quân. Tiệc xong, một người Hoa-kỳ liền mở ví lấy cái giấy bạc một trăm dollars để trên bàn có ý để giả tiền cơm. Chủ nhà thấy xử với mình như thế tỏ ra ý tức giận vô cùng. Một người Pháp nhanh trí khôn, liền lấy cái giấy bạc, xé rất cái hình quan tổng-thống Hoa-kỳ trong tờ giấy bạc đưa cho chủ nhân mà nói:

Bạn đừng nhận ép của tôi muốn tặng tướng quân cái hình này, là bình một vị tổng-thống rất có tiếng của Hoa-kỳ.

Chủ-nhân rất lấy làm bí-hí, không giận dữ gì nữa.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Xin ngài làm ơn chỉ bảo cho tôi việc sau này:

Không kể những gì làng phải đi bộ để trong khi nước lớn, còn khi đắp to thêm con đê nào ở làng khác hay làng mình thì giá làng và những người khác có phải đi làm không? mà làm thì có được tiền công không? Tiền công được bao nhiêu một ngày? Tiền ấy về ai giữ mà người phát tiền có quyền bớt đi nhiều để lấy tiền xe cho họ được không?

LỜI ĐÁP. — Việc ấy không có lệ nào nhất định cả. Xưa nay những làng không ở giáp ngay bờ đê, nhưng nếu đê vỡ mà những làng ấy có thể bị lụt được thì cũng phải cắt người làng đi hộ đê, là Nhà-nước lấy lẽ rằng có giữ được đê ấy vững thì làng mình mới khỏi lụt, cho nên tuy đê không tiếp với làng mình mà cũng phải hộ, như là đê của làng mình vậy. Đã cho việc hộ đê có cái nghĩa ích công thì không từ chối được. Hễ có lệ mà người nào từ chối đê thì Nhà-nước có thể nhiều theo điều 323 đoạn thứ 13 trong Hình-luật mà trừng trị được. Điều ấy phạt giam từ một ngày đến năm ngày và phạt bạc từ hai bảo đến sáu đồng hay là hai tội chỉ phải chịu một thôi.

Những người đã bị bắt đi làm như vậy thì không được tiền công, vì Nhà-nước bảo-hộ cho nghĩa là *mình làm cho mình*; nhưng cũng có khi Nhà-nước cấp cho một khoản phụ cấp gọi là tùy theo với sổ sở dự đặt ở trong sổ dự-toán. Nếu đã có tiền công cấp cho như thế thì người coi việc trả tiền ấy không có phép bớt đi một tiền làm tiền xe được, vì người ấy đã được tiền vận-tải của Nhà-nước cấp rồi.

Ph. h-L.

MỘT CÁI HAY CỦA NGƯỜI ĐIẾC

Nhà chế tạo đại danh Hoa-kỳ tên là Edison bị điếc, nhưng rất lấy làm vui về cái tật của mình.

Một nhà giải phẫu sam đoàn chữa cho ông nghe được tỏ, nhưng ông không khiến. Ông nói: Tôi điếc được tiện một điều, tha hồ mà nghĩ ngợi tự do, không nghe thấy những tiếng om-xòm. Nếu tôi khỏi điếc có lẽ tôi không nghĩ được nữa, không có tư lại phải tập quen mới nghe được như thường. nay tôi đã nhiều tuổi, mà lại phải tập như tí thì phiền lắm, thà rằng cứ để điếc còn hơn.

Tự do diễn đàn

Xã-hội mình không bi được với xã-hội người ta

Ở trên mặt quả địa-cầu này xã-hội nào mà chẳng có cái hi vọng sao cho nhân khang vật thịnh, cho quốc phú binh cường, cho thực-nghiệp chấn-hưng, cho kỹ-nghệ tinh-xảo; lại còn hi-vọng cho nhiều dân rộng đất, để thành một xã hội mạnh lớn vang-lẫy với năm châu, cái hi-vọng của xã-hội ta cũng thế, có khác đâu; song, xã-hội của người có về an nhàn, cái hi-vọng ấy ngày nay không xong thì ngày mai, năm nay không xong sang năm khác, thong thả, dần già, miễn được ngàn năm hay ngắn ấy, tựa như gầm thêm hoa, có cần gì mà phải lật đật lắm, vì người ta đã có nhân thành có-sở rồi, thứ như xã-hội ta hi không thể được, vì xã-hội ta tuy xuất hiện với thế giới đã lâu, song vẫn còn bỉm nhuợc lắm, chưa có một cái gì bằng người, khác nào như một người đã nhiều tuổi mà mới vỡ lòng đi học, lại gặp buổi phong trào cạnh-tranh, như sấm ran, như pháo nổ, như nước chảy, như máy bay, dẫu rằng người mất công một, ta mất công mười, người mất công mười, ta mất công trăm, còn sợ rằng không bao giờ theo kịp, đã gọi là người có chí lòng lo-lắng, không ai dám chậm chạp nữa; nay gặp được một ông thầy rất hay, rất giỏi là nước Đại-pháp kia, không quản công muôn trùng nghìn dặm đã vượt bể qua ngõi đến tận nơi xã-hội ta mà thiết trường dạy bảo, ta đã không mất tiền đón, gạo đưa, mà nhất dân được một ông thầy tốt như thế, vậy có nên cố công chăm sóc, quên ăn quên ngủ mà học lấy được không? hay ta cứ dùng-dằng mà để cho ông thầy ta phòng hiu rất rồi về ta mãi chăng? ta có nên nghĩ đến cái chúng-tộc tiến rồng đã mấy nghìn năm kia, mà ta học để cho mình ra không? ta có lại nên nghĩ đến cái nỗi giống mấy vạn mấy nghìn năm con cháu sau này, mà ta học để ta khai sáng ra không? Không những thế mà thôi, lại còn nghĩ sao được cho chóng để tự cách để góp mặt với khách năm châu, mà xóa bỏ cái tiếng ngu hèn, ta đã từng phải chịu nhiều lần nay không? Nếu ta đã biết đau đớn, biết chua xót về bấy nhiêu điều, thì ta có nên thờ-lẻ, mà hễ-hào nhau, dắt dìu nhau đến trước mặt ông thầy mà khổ-tố để thầy dạy bảo cho không? Ấy vì nỗi người hèn cần kiệm, học-thức muộn mằn, mà sự hi-vọng phải đình-trệ như thế, có khổ hay không? Lại còn một điều khó khăn tế nhị nữa, là người đã nhiệm chức ở ngôi tất phải mong cho học-trò chóng lớn tới, chóng khôn rồi, để cạnh tranh với người, còn học được hay không học được là tại tư-chất người học-trò, thế mà ông thầy ta là người Đại-pháp dạy ta đã mấy mươi năm nay, trường Bách-công có, trường Kỹ-nghệ có, lại nào sở tàu bay, nào xưởng xe hỏa, lại còn bắt mấy bạn cao-đẳng nữa. Vậy mà, ta

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

cứu có ai tự tác chả được một nhà máy nào, hay tự chế được một cái ca-khí nào; dùng nói những sự gì tối-tối viển-đại nữa, cứ nói ngay việc nhỏ như là chế một cái máy khâu áo rất dễ dãi, rất giản-tiện, cũng chưa thấy ai làm nổi, ấy trình-độ của ta như thế đấy. Nếu ông thầy ta nhất-định giáo-tử cái chức dạy đỗ ta, giao-phó lại cho ta hết thảy mọi việc, thì ta tự nghĩ cho ta ra làm sao, khu-xử thế nào, liệu các công việc ta đã đã sức làm chưa? mà đã trừ-khử được cái tệ áp-chế bà-hiếp nhau, cả nhân nuốt cả bé chưa? và đã trừ-khử được cái tật ăn gian nói dối chưa? Thật là bấy nhiêu điều coi như ta chưa dám nghiêm-nhiên tự-nhận được một điều gì thì phải, cái nạn dở dang của ta như thế, mà ta không gắp lo cập thời tu-tiến thì còn nhân-tuân cô-tức mãi cho đến đời nào!

Nói tóm lại là xã-hội người hi-vọng những điều thêm thắt, mà xã-hội ta hi-vọng những điều mới mẻ; ta muốn chờ đợi được hi-vọng như người thì ta phải nỗ lực gấp mười, gấp trăm hơn người mới được.

Tam-quang, Đỗ-đức-Cung

Tin sau cùng

Nước Bảo với Hy lạp

Tin Salonique. — Hết thảy hành nước Bảo đến đánh đồn Hi-lạp Bemircapou và giết mất một viên tướng.

Nước Hi lạp gửi tối-hậu thư yêu cầu một số tiền bồi-thường là hai triệu quan.

Chiến-sự ở Maroc

Tin Fez. — Ngày hôm qua, quân Pháp đánh được núi Djeben Messaoud. Ở Tanger có tin rằng Abd el Krim định đánh miền Beni Zeroual, và lại đánh luôn ở miền bắc Bibane.

Tại một cuộc hội-nghị mới đây ở Targuist, Ab El-Krim có tuyên-bố rằng nước Pháp và Tây-ban nha điều định với nhau chỉ có phần thiệt cho người Rifains, vậy thì cứ nên chống-cự nữa là hơn cả.

Chiến-sự ở Syrie

Mấy bọn Druses có lên vào các khu nhà ở phía nam thành Damas và bắn súng vào các sở công và các trại binh. Pháo-thủ bắn nhiều lần vào các khu khởi-nghịch ấy, các nhà hữ-hảo ở đấy đã đầu hàng, xin chịu nộp một số tiền phạt lớn và đã nộp mấy nghìn khẩu súng.

Chiến-sự ở Trung-hoa

Tin Thượng-hải. — Ngô-bội-Phu tới Hán-khẩu và chủ-trương việc đánh nhau với Trương-tác-Lâm.

Tin Bắc-kinh. — Hai bên đã khai-chiến với nhau.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chổ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

VIỆC HANOI

Thời-biểu

7 giờ 26 độ
15 giờ 28 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	9 . 90
— nhì, —	9 10
— ba, —	8 30
Thóc hạng nhất, —	5 50
Bắp ngô —	5 45

Giá bạc. Kể từ ngày 22 Octobre 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 f. 90.

Thị giá quốc trái. — Ngày 21 Oct. 1925: 47,50. — 55,40. — 43 70 — 43,85. — 68,85.

Tin tàu — Tàu *Tonkin* đến ngày chủ-nhật 25 octobre hồi 10 giờ ở Haiphong chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối thứ bảy 24 octobre.

Trong ngạch cai trị. — Quan bảo bên Pháp sang ký tàu vừa rồi có đăng những tin sau này:

Chiếu theo chỉ dụ ngày 3 septembre 1925 M. Grandjean, Emile Louis François giáo-sư hạng nhất ngạch bên Pháp vì thi đỗ nay bổ làm quan cai-trị hạng ba.

Chiếu theo nghị-định quan Thượng-thư thuộc-địa ngày 8 septembre 1925, M. Eckert quan cai-trị hạng nhất đã ra ngoại ngạch để làm Đốc-lý Hanoi thì nay lại về ngạch cũ.

Cũng theo nghị-định ngày ấy, M. Dupuy quan cai-trị hạng nhất nay đã ra ngoại-ngạch để sung Đốc-lý Haiphong.

Cũng theo nghị-định ngày ấy M. Lemesson quan cai-trị hạng ba nay đã ra ngoại ngạch để sung chức Đốc-lý Tourane.

Đại-hiến thuyên-chuyển. — Có tin rằng quan quyền Khâm-sứ A. Dauplay đến tháng ba tây sang năm sẽ về nghỉ. Ngày đó quan thực thụ Khâm-sứ Bosc hết hạn nghỉ lại sang thay.

Cuộc rước đèn. — Đáng lẽ đến thứ hai đầu tháng sau là 2 novembre có cuộc rước đèn, nhưng ngày hội Đình-chiến cũng chỉ cách đó có mấy ngày cho nên cuộc rước đèn ấy lại hoãn đến tối thứ ba 10 novembre.

Cuộc rước này sẽ là cuộc rước đặc biệt không theo các đường lối mọi ngày, cho nên bữa đó sẽ họp tại cửa Nam trong thành (về phía tả thứ tự) và khởi-hành từ 8 giờ.

Rước sẽ qua những đường phố này: Đường Carnot, phố hàng Giấy, hàng Gai, hàng Đường, hàng Ngang, hàng Đào, hàng Dầu, đường Amiral Courbet, Henri Rivière, đến trước đình quan Tổng-sứ thì dừng lại, đường France, Général Galliéni, đến trước đình quan Thống-soái thì dừng lại, đường Lanbarède, Paul-Bert, hàng Trống, hàng Hom, hàng Bồn, p 5 Cửa-đông (Général Bichot).

Muốn bán xe ô-tô, hiệu «Bébé Peugeot» 6 mã lực, 2 chỗ ngồi, máy hãy còn tốt, giá rất rẻ, ai muốn mua hỏi tại bản-quán.

Đá bóng thi. — Đến chủ nhật 25 Octobre này, hồi 3 giờ chiều ở khu đất *Eclair* (sanh nhà dẫn bờ sông) sẽ có cuộc đá bóng thi do hội *Eclair* và trường Thể-dục tranh đấu.

Nếu hội nào thắng thì đến 10 Novembre sẽ định cuộc đá lấy giải hội Đình-chiến (Coupe de l'Armistice).

Cuộc vui it sẽ như vậy, mong rằng hôm ấy giời tạnh ráo, bà con Hà-thành ta nên hớt chút thì giờ đi xem cho đông.

Lê-cả Rí lai cảo

Tiền phụ cấp đổi chỗ ở. — M. Rousset, thanh-tra tư-ý ở Hải-dương, được lĩnh 120 đồng về khoản phụ cấp đổi chỗ ở của các quí-quan đi có vợ và có cả gia-quyến ở thuộc-địa.

Việc thưởng hàm cho các phó-trưởng. — Các khoản thứ 4 và thứ 5 trong đạo nghị-định ngày 7 Juillet 1914 về việc thưởng hàm cho các phó-trưởng ở Hanoi thì nay bãi đi.

Từ nay các phó-trưởng trong thành phố Hanoi, Haiphong, Nam-định và Hải-dương, hễ làm việc ít ra được 6 năm mà do các quan Đốc lý hay công-sứ các nơi ấy tư cho thì đều có thể được thưởng hàm tăng cửu-phẩm văn-giai (9 2).

Sau khi đã được thưởng hàm lần đầu ấy, lại làm việc được 4 năm nữa, thì sẽ thể thăng chánh cửu-phẩm văn giai (9 1).

Nếu làm việc tốt thì cứ tuần tự được thăng-thưởng mãi cho tới hàm chánh bát phẩm (8.1), nhưng phải có đặc-công mới được.

Các phó-trưởng đã được phẩm-hàm trước khi có nghị-định này, thì hàm ấy thế nào nay cứ giữ nguyên như thế. Trừ ra có công gì đặc-biệt mới có thể được xin thăng hàm, hay tải hàm hà-bộ làm hàm văn-giai.

Hí-tín. — Có tin rằng ông Lương-văn-Lân ở số nhà 162, phố Hàng-yên (Rue Armand Rousseau) đến ngày 12 tháng chín ta sẽ làm lễ thành-hôn cho lệnh-lang là M. Lương-văn-Lân, kết-hôn với cô Nguyễn-thị-Thực là thứ-nữ ông Phúc-thành ở phố hàng Đậu.

Vậy có lời mừng hai họ và có dâu chè rẻ.

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTÉS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

TALUN de CHROME dùng để thuộc da

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đục thủy tinh

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hạng bánh và kẹo.

Hợp-thiện hội. — Quan Đốc-lý đã cho phép bản-hội đi quyên lấy tiền chi về việc tạu 12 mẫu ruộng để mở rộng Trang, mà các nhà tử-thiện đã đi cùng kỳ sau đây.

Bản-hội thật thâm tạ lòng nhiệt-thành về việc phúc của các ông các bà trong thành-phố.

MM. Ng-văn-Huệ 66 phố Roller-des prolongé, Thái-Lợi 26 hàng Đào, Ichky 58 hàng Giấy, Tinh-xương 72 hàng Giấy, Trịnh-v-Cẩn 38 hàng Tre (cùng thêm), Cao-xuân-Hải 52 hàng Dầu, Ng-hữu-Giác 56 hàng Bè, Tạ-Tài 38 hàng Than (cùng thêm), mỗi vị cùng 10 đồng; Vũ-văn-Cẩu 1 bis Tirant, Ngô-vi-Lan 27 Tirant (cùng thêm), Ng-ngọc-Sáng 38 Tirant (cùng thêm), Ng-văn-Bình 22 hàng Hành, Trần-quốc Bình 29 hàng Hành, Vũ-đức-Thành 37 hàng Hành, Phạm-văn-Qui 28 hàng Trống, Vũ-Chân 36 hàng Bông, Ng-gia-Phái, 44, hàng Bông, Ng-duy-Bật, 94, hàng Bông, Quách, nhw-Chương, 125, hàng Bông, Ng-văn-Tài, 79, hàng Bông, Ng-văn-Tích, 17, voie 114, Vũ-Tuánh, 4, Boarret, Lê-văn-Phác, 20, Boarret, (cùng thêm) mỗi vị cùng 5 đồng; Trịnh-văn-Mẫn, phố Bắc-khanh, Phan-chi-Thiên, 13, hàng Trống, Vinh-Phát, 27, hàng Trống, Trần-thọ-Huy, Lê-đức, Phạm-tuấn-Hoàng, 10, hàng Gai, Trần quang-Cận, 39, Raffarnel, Ng-đình Sáng, 45 route de Huế, Bùi-ba-L'ân, 47 route de Huế, Ng-tiến-Sơn, 114, Voie 85, Ng-Lân-Thiêu, 19, phố Yên-thái, Nguyễn-đình-Lễu, 8 hàng Mành, Trần quang-Hiệp, 6 hàng Bè, Bùi-văn-Hào, 192, hàng Bông, Lê-đình-Hưng, hiệu Mỹ ký, 118 Trần-khắc-Cẩn, 20, hàng Đường, Đặng-tấn-Tiên, 44, ngõ Gạch, Nguyễn-văn-Hoan, 5, Bourrin, Nguyễn-văn-Hưu, 14, hàng Bún, (cùng thêm) mỗi vị 3 đồng; Hương Ký, 72, hàng Trống, Tân-C âu, 27, hàng Gai, Dương-đức-Liễn, 60, hàng Đào, Tạ-văn-Toánh, 24, hàng Vôi, (cùng thêm) mỗi vị 2 đồng; Phương-đình-Thao, 46, voie 59, Lê-đình-Tinh, 1, hàng Bún, Phương-đình-Hinh, 19, hàng Bún, Bà Lưu-thị-Lực, voie 88, Ông Lê-văn-Trác, 22 hàng Bún, Vũ-huy-Trân, 4 hàng Thau, Phạm-huy-Ru, 20 hàng Bún, Ng-v-Cả, 16, hàng Bún, Ng-huy-Hâm, 14 bis hàng Bún (cùng thêm) mỗi vị 1 đồng. Tổng cộng 226 đồng.

Hợp Thiện-Hội lai cảo.

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

LE PARFUM DES HUMANITÉS
(Sử Ký Thanh-Hoa)
Soạn-giả: E. VATRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-TÍNH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển: 2 $ 00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển: 1 . 00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé: 0 $ 30 thứ 2 $ 00 về 0 $ 20 thứ 1 $ 00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Lại quân đi lính. — Sao độ rày ở Hà-thành ta lại nảy ra lắm quân đi lính thế, mà phần nhiều là người các nơi về qua thành-phố ta bị lôi cả. Ngay vừa rồi, một người nhà quê tỏa là Vũ hữu-Tuyển tên Vũ-Tuyển 23 tuổi, quán làng Cổ-bản, huyện Vụ-bản (Nam-định), qua thành-phố ta, cũng bị quân lính-dạo nó lừa mất món tiền 4 $ 80 lại cả cái thẻ thuế thân nữa.

Vậy các thầy mật-thám tưởng nên ở ý mà trừ tiệt những quân đi lính ấy đi, cho dân thành-phố đỡ lo ngại mà người nhà quê các tỉnh qua thành-phố ta cũng đỡ bị thiệt-thòi về những quân đi lính ấy.

Cũng muốn mở hiệu thợ-cạo đấy chăng? — Người chả hiểu thợ cạo tên là Giang-văn-Quang, 26 tuổi, số 52 phố hàng Điếu, có trình rằng đứa đầy-tớ tên là Bẹp, lấy trộm cả các đồ thợ cạo và nhiều đồ-đạc khác, rồi trốn đi mất. Ý hẳn tên Bẹp cũng muốn mở hiệu thợ cạo nữa đấy chăng?

Tuần lễ chiếu-bóng rất đặc-biệt!!!
Từ thứ tư 21 đến thứ ba 27 Octobre 1925
Tại rạp
CINÉMA PALACE
Phố Tràng-tiền, Hanoi
MAX LINDER
đoạt tro
VUA RẠP HÁT XIẾC
(Le Roi du Cirque)
Bài hài-kịch bốn đoạn, rất vui
Buồn cười tục bụng!!!

TÔI CÓ 10.000$00 VÀ 6.000$00 MUỐN CHO VAY: NGƯỜI VAY PHẢI CÓ TÀI-SẢN ĐẢM-BẢO

Tôi muốn cầm vay 20.000$00 để làm về việc mỏ. (Mỏ ấy được lợi độ 30 đến 40%).

Ai có tiền cho vay; người vay có cửa hàng làm tài-sản đảm-bảo. Hỏi tại tôi.

Hỏi M. Grenès, đại-lý công-việc 3, Bd Jauréguiberry, Hanoi.

Công-ty đánh cá và làm Nước-mắm Bắc-kỳ
CÓ LỜI KÍNH CÁO:

Bản công-ty đã phát mại thứ Nước-mắm rất tốt và rất bổ, làm theo đúng tuật-phép đương thì-hành, toàn bằng những thứ cá ngon, lấy thật nước nhứt ra mà chế ý phép vệ-sinh, giá bán thì tí với các thứ nước-mắm tốt có nguyên vị là rẻ hơn cả. Các nhà mua đáng có thể chắc được rằng không phải ăn những thứ nước hàng bẩn thỉu một phần nước-cốt, chín mười phần nước-lã.

Nước-mắm này chỉ làm có một hạng, đựng vào hai thứ chai:

1° Chai lớn có gắn sắt-nhẹ. . . . . 0 $ 25
Trả lại chai trư. . . . . 0 . 09
2° Chai nhỏ. . . . . 0 . 04
Trả lại chai trư. . . . . 0 . 01

Chính sở công-ty tại Hanoi
51, đường Gia-Long.
(Hiện đã có bán tại hiệu Phúc-Thành, 39, phố hàng Đậu, và ở các tỉnh cũng đều đã có bán cả rồi.

Cái nạn ô-tô. — Tối 21, hồi 6 giờ rưỡi chết xe ô-tô số T. 5434 của nhà Thực-nghiệp ngân-hàng đi tới ngã tư đường Paul Bert và Amiral Courbet, đụng phải một cái xe đạp do một người Tây ngồi. May không việc gì đến người cả! Như không xe mà thôi.

M. Mazure Emile là thì-sĩ sở Vô-tuyến có trình rằng tối 21 hồi 8 giờ 30 ô-tô đi tuần đường hàng Lọng thì đụng phải một người bị thương nhẹ phải khiêng vào nhà thương.

Cũng ngày hôm ấy, hồi 7 giờ, một cái xe *Si-de-car* số T. 2223, do một viên quan võ cầm máy, đi tới đầu phố Mới rẽ sang hàng Đồng thì đụng phải cái xe tay số 222 do tên phu xe Bài-văn-Nghi kéo. May không việc gì đến người, chỉ hư hỏng xe mà thôi. Đôi bên đã điều đình với nhau ổn thỏa.

TRUNG-BẮC HỌC-XÁ
22, phố Hàm-Long
(Rue G. Lamblot)

Bơm xin học gửi đến báo-quán Trung-Bắc hoặc đến Trung-Bắc học-hiệu ở 22 phố nhà thờ.

MUỐN BÁN

Một bộ ghế bay buồng khach, bằng gỗ thếp vang, 4 cái fauteuills, 1 cái canapé, 1 cái pouf nhỏi và thếp vang. Man che bu cái cửa sổ. Con mới. Giá ban 400 p. Hỏi tại bản quán.

AU CINEMA TONKINOIS
13, Phố Hàng Quạt, Hanoi
CHƯƠNG-TRÌNH
Từ ngày thứ ba 20 đến ngày thứ năm 22 Octobre 1925
LA DÉESSE DES TROPIQUES
Chín tám mươi hồi
Chiếu hai hôi sau cùng
Hồi thứ 9 . . . Les Monstres de la Jungle
Hồi thứ 10 . . . Le Retour au forger.
RIGOLO — MATADOR
Chia làm hai phần
Ngày thứ năm 22 octobre. Hồi 17 giờ 30.
Buổi ban ngày giảm giá

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI-PHÒNG

Vô ý bị thương. — Hồi 10 giờ sáng ngày thứ ba tên Đặng-v-Kiêu 55 tuổi làm nghề chăm dầu tại sở Constructions Mécaniques làm việc vô ý để áo vướng vào cái bánh xe đang quay thành ra bị thương ở đầu đau lắm. Người ta đã cho đưa Kiêu vào nhà thương để buộc thuốc.

Thảm trọng. — Sáng ngày hôm qua vào hồi 7 giờ người ta thấy ở gian nhà dang làm dở ở phố Khách một cái xác đứa con gái độ 14 tuổi, thì lập tức đi trình sở Cảm để lại biên khám và đưa vào nhà xác.

Mất xe đạp. — Lao-chaa-Rong là học-sinh, nhà ở phố Đầu-cầu số 70 có đơn trình mất chiếc xe đạp đáng giá 62 đồng.

Một ông Tây làm ở nhà buôn, số nhà 8 đường Lạch-tray cũng có đơn trình mất xe đạp hiệu Terrot đáng giá 70 đồng.

THỦY-HỬ

NGUYỄN-BỐ-MỤC dịch thuật

Vũ-từng mùa hai lo ôi giới-đạo tổ đến đến mà bảo rằng:

— Việc-ngoại cứ việc đi theo tôi thì tránh khỏi được cái nạn huyết-quang.

Lư tuấn-nghĩa không đoán theo *Lô-trí thâm* nữa, quay lại đánh *Vũ từng*. Đánh chưa được ba hợp thì *Vũ từng* cũng vội-vàng bỏ chạy.

Lư tuấn-nghĩa khanh-khách cả cười mà rằng:

— Ta chẳng thèm đuổi nữa. Bọn các ngươi thật là đồ không đáng kể đến!

Nói chưa dứt lời, bỗng thấy bên sườn núi có một người quát to lên rằng:

— *Lư viên-ngoại kia*, chớ vội nói khoe. Người đã vào trong, cũng như sắt đã vào lò, hễ lại không biết bay sao! Quân-sư ta xếp đặt mưu-kế, trành-chành như người vạch chữ xuống đất, phỏng còn chạy đi lối nào!

Lư-tuấn-nghĩa quát mắng rằng:

— Nhà-ngươi là ai?

Người ấy cười mà đáp rằng:

— Tôi ở là *Xích-phát-quỉ Lưu-đường* đây!

Lư-tuấn-nghĩa nói:

— Bọn bay có khá, còn chạy lối nào cho thoát!

Nói xong, liền giơ ngọn giáo xông đến đánh *Lưu-đường*. Vừa đánh được ba hợp thì lại có một người chạy ngang ra mà bảo rằng:

— Ông *Lư viên-ngoại* ơi! *Một giải-lan Mục hoằng* là tôi đây!

Bấy giờ *Lưu đường* và *Mục-hoằng* mỗi người cầm một ngọn giáo đến đánh *Lư-tuấn nghĩa*. Giao-chiến chưa được là hợp thì bỗng nghe ở phía sau lưng lại có tiếng chân lộp-cộp tới nơi.

Lư tuấn-nghĩa quát to lên một tiếng, *Lưu-đường* và *Mục hoằng* lật ra mấy bước, *Lư-tuấn-nghĩa* vội-vàng quay mình lại thì thấy người ở phía sau lưng kia tức là *Phác-thiên-điêu Lý-tăng* đó.

Ba vị đầu-lĩnh chia nhau ba mặt như hình chữ *Đinh* mà vây đánh *Lư-tuấn-nghĩa*. *Lư tuấn-nghĩa* không hề sợ-hãi chút nào, cứ nghiễm-nhiên một mình đứng giữa mà đối-địch khắp cả mấy mặt.

Bỗng nghe trên ngọn núi có một hồi thanh-la vang động, ba vị đầu-lĩnh đều lùa miệng lối dẫn, rồi tả-tơi bỏ chạy. Bấy giờ *Lư-tuấn-nghĩa* đã nhọc-mệt quá, mồ-hôi trong mình toát ra đầm đìa, không buồn đuổi theo nữa, quay ra phía cửa rừng để tìm xe cộ và đồng bạn.

Khi ra tới nơi, chẳng trông thấy đâu, *Lư-tuấn-nghĩa* mới trèo lên trên gò cao, nhìn khắp bốn mặt để tìm thì trông thấy ở dưới sườn núi xa xa có bọn lâu-la đang áp giải một đoàn người xe của mình, còn *Lý cố* cùng mọi người thì đều bị trói mà dẫn theo sau.

Bọn lâu la ấy khua cờ nổi trống, kéo thẳng về phía rừng thông. *Lư-tuấn-nghĩa* cầm thù không biết thế nào mà kể cho cùng. Trong lòng bừng bừng lên giận, tay cầm ngọn giáo, xăm xăm đuổi theo.

Vừa đi khỏi chỗ sườn núi lấy thì bỗng thấy hai vị hảo-hán quát to lên rằng:

— Viên-ngoại định chạy đi đường nào?

Hai người ấy là ai? Một người tên gọi *Mộ-nhiêm công Chu-đồng* và một người tên gọi *Sáp-chi-hổ Lôi-hoành*. *Lư-tuấn-nghĩa* thấy vậy, cũng quát mắng rằng:

— Bọn giặc cỏ chẳng bay, muốn tới thì đem xe cộ người ngựa trả lại cho ta!

Chu-đồng lấy tay vuốt bộ râu dài, rồi cả cười mà rằng:

— Ông *Lư* viên-ngoại ơi! Sao ông không liệu việc đổi. Tôi được nghe quân-sư tôi thường nói các vì tinh-tú đầu dẫn chỉ có hợp lại, chứ không bao giờ bay đi. Ngày nay việc đã xảy ra thế này thì nhỉ hãng vào nhận ghế mà ngồi cho yên chuyện.

Lư-tuấn-nghĩa nghe nói, thẫn-thờ nỗi giận, tay cầm ngọn giáo, xông lại để đánh hai người. *Chu-đồng* và *Lôi-hoành* đều giơ đế binh ra để đỡ đích lại. Giao chiến chưa được ba hợp thì hai người lại quay mình bỏ chạy.

Lư-tuấn-nghĩa nghĩ thầm. Thế tất ta phải đánh nữa một đứa, mới có thể đội lại được các xe cộ. Nghĩ vậy lần giục sức đuổi theo. Khi đi khỏi cái sườn núi lấy thì hai vị hảo hán kia lại chẳng trông thấy đâu nữa.

Bỗng nghe trên ngọn núi có tiếng âm nhạc rin-rít. *Lư-tuấn-nghĩa* ngẩng đầu trông lên, thấy một lá cờ vàng, ở thời phất phơ, trên thêu bốn chữ: *« Thế thiên hành đạo »*.

Dưới lá cờ ấy có *Tông-giang* đứng đang che một cái lọng tàu vàng. Bên tả có *Ngô đạng*, bên hữu có *Công tôn-thắng*, theo sau một toán độ sáu bảy mươi người.

Chúng đồng thanh cất chào mà thưa rằng:

— Viên-ngoại bấy nay vẫn được vô sự chứ!

Lư tuấn-nghĩa trông thấy, lại càng căm tức, lấy tay trỏ lên trên núi, gọi tên mà si-mắng. *Ngô-dạng* khuyên bảo rằng:

— Viên-ngoại hãy ngoái cơn giận! Ông *Tông công-minh* bấy lâu vẫn mộ tài uy-danh của viên-ngoại, vậy mới sai tôi thân đến tận nhà mà mời viên-ngoại lên núi, để cùng thay trời hành đạo. Xin viên-ngoại chớ nên sợ thiệt!

Lư tuấn-nghĩa quát mắng rằng:

— Bọn giặc cỏ kia, tự nhiên vô cớ dám lập mưu đến đánh lừa ta!

Tiền lý quảng Hoa vinh đứng ở phía sau lưng *Tông-giang* bước ra, giương cung mắc tên trỏ vào *Lư-tuấn-nghĩa* mà bảo rằng:

— *Lư viên-ngoại kia*, chớ vội khoe tài! Hãy chờ biết một phát thần-tiễn của *Hoa vinh* này!

Nói chưa dứt lời, nghe tiếng dây cung đánh và một cái tên mũi lẫn ấy đã trúng vào cái ngù đỏ ở trên chóp nón *Lư-tuấn nghĩa* rồi. *Lư-tuấn-nghĩa* giật mình kinh sợ, vội-vàng quay mình bỏ chạy.

Bấy giờ trên ngọn núi trống đánh ầm ầm, vang trời động đất, bỗng thấy *Tích-lịch-hỏa Tần-minh* và *Bảo-tử-đầu Lâm-sung* đem một toán quân tự phía đông nổi reo hò kéo đến.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ ĐEO TAY BỌC VÀNG

Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Mặt và kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM

Giá . . . . 11 $ 50

BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
59, Phố Paul Bert, — HANOI

2009

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cẩn-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhạy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng lịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện th trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1 $ 75
Thuốc Santal Mary. . 1 $ 00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert Hanoi.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu
Chế to n bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urojormine

Giá 1 $ 80 một hộp

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . . 0 , 12
Ai ở xa xin viết thư về cho ông BÙI-XUÂN-THÀNH
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài duyệt-báo rằng: phàm những số tiền quá hai hào (0 $ 20) trở lên, thì xin gửi bằng mừng-đa (mandats-postes); chứ đừng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem giấy thư (timbres-postes), từ thứ 0 f. 10 (0 $ 04) trở xuống; chớ đừng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

Mất ống chì. — Một ông Tây ở đường Francis Garnier trình rằng đêm vừa rồi có kẻ trộm vào nhà cắt mất sáu thước ống dẫn nước bằng chì.

Mất ví tiền. — Phạm-văn-Sách ở ngõ phố Maréchal Pétain số 22 đánh rơi mất chiếc ví đựng 2 đồng và chiếc hình thuế thân năm nay số 2,819.

Trộm. — Bùi thị-Thắng bán hàng thịt nhà ở phố Lò-lợn trình mất trộm mấy món đồ đồng đáng giá 20 đồng.

Đánh rơi tiền. — Sáng ngày thứ ba Tang-Ly ở số nhà 72, phố Chavassieux giao cho con gái 7 $ 13 để đi chuộc đồ ở nhà cầm đồ thì chẳng may con bé hớ hênh thế nào tay ví cten chúc mà bị rơi mất sạch, không còn tìm thấy đâu nữa. Hiện mẹ nó đã đi trình sở Cẩm về việc ấy.

Giải vào tòa án. — Tên Hà-v-Tác 27 tuổi, can tội du-đãng phải giải vào tòa án để xét.

Giải ra ngoại-châu. — Ngày hôm qua lính cảnh-sát bắt được trong thành-phố ba tên ăn mày thì đã điệu cả về sở Cẩm để giải ra ngoại-châu.

Việc bắt chó — Ngày hôm qua, lính cảnh-sát bắt được ở ngoài đường một con chó tây đã đưa vào nhà nhốt súc vật.

Hội Quảng-nhã-nhạc. — Tối thứ ba và thứ tư, tại rạp Hải-đài phố Metz, khai diễn hai tích hát là « Phấn trang-lâu, và « Gương đời soi chung» do hội-viên hội Quảng-nhã sắm các vai, thu được bao nhiêu trừ chi-phí đi, còn thì tối hôm trước quyên cho hội Quảng-nhã, tối hôm sau giúp các nhà bị nạn ở Pan'mark.

Hai buổi hát này kết-quả ra sao, có được ba con hoan-nghênh không, xin để số báo sau nói rõ.

Yên-hoa-khách.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin cảm tạ các quan, các cụ, các ông, các bà có lòng đi đưa đám hoặc gửi lễ-vật, đánh giấy tiếp viết thư đến viếng phu quân, thân-phụ và tổ phụ chúng tôi là ông :

NGÔ - HUY - LINH
Thưởng-thụ Hàn-lâm-viện biên-tu
Mông tứ đệ tam hạng kim-tiền

hưởng thọ 60 tuổi, an-táng tại nghĩa-địa Haiphong.

Trong khi bối-rối, có điều gì sơ-suất xin các ngài lượng thứ cho.

Vị-vong-nhân :	Vũ thị-Hương.
Cô-tử :	Ngô-huy-Du.
	Ngô-huy-Van.
	Ngô-huy-Vo.
Nội-tôn :	Ngô-huy-Bình.

Đồng gia-quyến-đẳng bái-tạ

HÀ-ĐÔNG

Kẻ trộm hành hung. — Độ này ở làng Tương-mai thuộc huyện Thanh-trì nhiều nhà mất trộm lắm. Có nhà đang ban ngày mất một con lợn giá hơn mười đồng. Vừa đây ông tiên-chỉ trong dân mất trộm con vịt lúc ban ngày. Liền cho người nhà đi tìm thì bắt được lũ ăn trộm vịt. Ông tiên-chỉ làm đơn trình quan cai-trị tỉnh Hà đông, đến mười hôm sau có trát quan huyện bắt lũ ăn trộm vịt. Đến hôm 10 octobre bọn ăn trộm vịt kéo nhau đến nhà ông tiên-chỉ, mang thiết khí, gầm hét, ở ngoài cửa chực hành hung, nhưng chủ nhà không dám ra chống cự vì bọn chúng đông lắm. Nghe đâu chủ nhà đã làm đơn thưa tại huyện sở tại rồi.

N. H. lai cảo.

YÊN-BÁY

Học-trò chơi dại mà hại đến tính mệnh. — Ngày 16 vừa rồi, sau khi tan học, có ba cậu học-trò tên là Hoàng-văn-Bái 14 tuổi, Trần-đình Vượng 9 tuổi và Trương văng Giáp, 9 tuổi, ở trường học ra, khi tới bờ sông thấy một cái bè-chuối lênh-đênh dạt vào đó, các cậu bàn nhau xuống bè chở sang bên kia sông chơi rồi lại về. Hai cậu bé ngồi vào bè, cậu lớn thì chở. Khi gần tới bờ bên kia, Bái thấy sông đã nông, liền lội xuống dắt bè đi chứ không chở nữa. Chẳng ngờ vừa kéo một cái, thì cái thừng buộc bè đứt, bè thuận dòng nước chảy trôi veo đi, hai cậu bé con ở trên kêu khóc rối rít. Bái sợ quá, liền lội đuổi theo để kéo bè lại, chẳng ngờ đuối sức chìm nghỉm ngay, còn hai cậu bé con cứ chơ-vơ kêu hét rầm rĩ. Mọi người gần đó nghe tiếng chạy ra cứu thì chỉ cứu được hai cậu bé thôi, còn Bái thì chết đuối không sao cứu được.

Lại một hội đá bóng nữa. — Vừa rồi các ông tòng sự các sở mới lập thành được một hội đá bóng, nay lại có một hội nữa thành lập.

Nghe đâu hội mới sau này do một vài nhà buôn bán đề-xướng lên. Hôm chủ-nhật vừa rồi đã bắt đầu khai hội ở trước cửa trại lính khố-xanh.

H. L.

VIỆC KINH-ĐÔ

Ngày lễ vạn-thọ — Ngày mồng một tháng chín ta tức ngày 18 octobre là ngày lễ vạn thọ khánh-tiết. — Ngày khánh lễ này theo lệ thường thì năm nào cũng diễn tất cả các nghi chú và lễ nhạc giống nhau.

Tối ngày 30 tháng tám, trong Đại-nội làm lễ tế Mụ tức là lễ cúng bà Mụ. Lễ ấy là một lễ riêng ở trong cung cấm không phải là công lễ cho nên bá quan không dự thì lễ ấy.

Sáng ngày mồng một tháng chín thì bá quan vào Nội chúc khánh tại điện Càn-thành, bá quan làm lễ rồi thì đến nội-cung mạng-phụ tiếp làm lễ ấy, rồi có thiết đại yến khoản đãi bá quan tại nhà Duyệt-thị.

Chiều ngày ấy hồi năm giờ tại trước Ngọ-môn có diễn cuộc đánh động, (tích Đường Tam-Tạng đi thỉnh kinh) có mời các quý quan và nam quan đến xem. Trong khi xem cuộc diễn hý kịch ấy thì có bày tiệc rượu champagne khoản đãi quý quan tại trên Ngũ-phụng-lâu trên cửa Ngọ-môn. Cuộc diễn hý khởi từ năm giờ đến sáu giờ thì bãi, rồi lại đốt các thứ pháo bông và pháo mừng.

Ngày chính lễ là ngày mồng một tháng chín, song từ ngày 29 tháng tám cho đến ngày mồng hai tháng chín, suốt ba đêm ngày ấy các nơi công tư quan thự cùng các nơi trong thành ngoài phố đều có trương đăng kiết thể rất là xán lạn huy hoàng.

Ngày lễ vàng của đức Giám-mục An-lý. — Tối hôm 15 octobre là ngày cuối cùng của hội Lễ vàng của đức Giám-mục An-lý, vậy đến 8 giờ tại phủ Giám-mục ở Phủ-cam có bày tiệc trọng thể để khoản đãi các vị đại-biểu Tây Nam.

Tối hôm ấy có mời quan Khâm-sứ quan Đốc-lý và các quan Thủ hiến các tòa các sở và các cụ lớn viện Cơ-mật đến dự tiệc.

Khi dự tiệc có hội đồng-ấu vô-cang múa bài bông và cử nhạc, lại có đốt các thứ pháo bông và trương đăng kiết thể cực kỳ huy hoàng tráng lệ.

Đến quá mười giờ thì tiệc bãi, nhưng tiếng tiêu thiều cùng vẻ náo nhiệt ở hai bên bờ sông mãi suốt canh khuya còn nghe.

Trong khi mừng lễ vàng của đức Giám-mục An-lý thì Hoàng-thượng có đặt mạng cụ lớn thượng-thư cơ-mật Nguyễn đại-nhơn đặng tri-tặng đức Giám-mục An-lý một cái huy-chương nhì hạng long bội-tinh (commandeur du dragon d'Annam) và một đạo bằng cấp của huy-chương ấy.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho : hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUANG BINH

Ngày lễ vạn-thọ. — Ngày mồng một tháng chín ta này, cung ngộ lễ Vạn-thọ khánh-tiết, lễ cử-hành rất là trang-nghiêm.

Đúng 8 giờ mai ngày ấy, quan tỉnh các quan phủ, huyện, hưu-quan và hàng thuộc viên đến làm lễ bái-khánh tại Hành cung; có quan chánh công-sứ đến dự-lễ.

Mông thưởng huy - chương. — Nhân kỳ tháng mười ta năm ngoái, ở huyện hạt Lệ-thủy bị cái thiên-tai gió lụt; một ông phú hào tên là Mai-Nhuận, người làng Mỹ-lộc cũng ở trong huyện hạt ấy, thấy người trong một hạt với mình riêng chịu cái nông nỗi cơ-cận như thế, nên ông mới xuất tiền, xuất lúa ra để trợ-cấp hoặc cho vay không lấy lãi, thông tính số lúa số tiền của ông đưa ra mà tính ra số bạc được hơn một vạn năm nghìn đồng. Vì cái lòng trọng-nghĩa khinh tài của ông nên chánh-phủ ban thưởng huy-chương, mà dưới nhân-dân ai cũng đem lòng khen-ngợi, cảm-phục; như thế tưởng cũng vẻ-vang cho ông lắm vậy.

Một cái diệu-pháp trừ bệnh

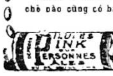
Trong đời người ta, những điều nên sợ nhất là những chứng đau xoàng mà giai nhẫn-g nổi mệt nhọc bức tức bằng ngày vì những chứng ấy làm cho cân huyết suy đi, gân cốt kém đi, bại cho cơ thể hơn là những tật bệnh lớn.

Vì vậy, nhiều gia quyến kia, mỗi khi người lớn hay trẻ con trong mình không được khỏe mạnh, thì người ta thường dùng thuốc Pilules Pink. Thuốc ấy nguyên bổ huyết bổ cân rất tốt cho lục phủ ngũ tạng và trong cơ đủ các chất dùng cho người yếu rất tốt.

Hiện nay muôn giờ cho bệnh tật khỏi lâm đau đớn, thân thể mệt-nhọc mà muốn bồi-phục lại và sức khỏe muốn giữ gìn cho tráng-kiện, thì không có thuốc gì công-hiệu bằng thuốc :

PILULES PINK

Thuốc Pilules Pink, hiệu bào chế cho công có bán.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Kính trình các Quý-khách biết cho rằng vở chèo cải lương « GƯƠNG TÂY LIẾP » còn hồi thứ 3 và hồi thứ 4 nữa thì hết. Soạn giả đã soạn xong cả 2 hồi ấy rồi, Ban-hát đã học tập được thành thuộc cả rồi. Trước khi diễn 2 hồi cuối cùng ấy thì bản hội tưởng nên diễn lại cả 2 hồi trên để các Quý-khách xem lại từ đầu đến cuối truyện cho biết hết sự tích nhà họ Diệp ra sao. Vậy bản-hội định đến tối thứ tư 21 Octobre 1925 tức là mồng 4 tháng 9 ta thì diễn lại hồi thứ 1 — Tối thứ sáu 23 Octobre 1925 mồng 6 tháng 9 ta, thì diễn lại hồi thứ 2 — Còn hồi thứ 3 và hồi thứ 4 mới soạn xong thì diễn vào tối chủ nhật 25 Octobre 1925, mồng 8 tháng 9 ta, và tối thứ hai 26 Octobre 1925, mồng 9 tháng 9 ta. Trong 4 tối diễn vở chèo cải lương ấy sẽ có cả vài tay tài tử đến giúp bản hội để họa những bài âm nhạc tây, ta và tàu. Vậy xin các quý khách hạ cố đến xem đông cho và xin giữ chỗ ngồi trước. Cả 4 tối diễn vở « GƯƠNG-TÂY-LIẾP » thì bản hội có bán vé sớm và bán vé trước ngày khai diễn một ngày. Bản hội xin có lời kính tạ các gài trước.

Tối thứ năm 22 Octobre 1925

BẠCH VIÊN BẢO TIN

Ấy là loài vật vô tri,
Cũng còn biết đạo trung nghì nữa a

Tối thứ sáu 23 Octobre 1925

GƯƠNG TÂY LIẾP
(Hồi thứ II)

Vợ cả Diệp-Kha cùng với hai con vợ lẽ và hai đứa ở bỏ nhà đi, đem nhau đi buôn bán một nơi, cũng biết rằng sau này Diệp ha sẽ khổ sở thì lúc đó lại được một nhà xum họp. Khi Diệp-đại-Khanh đi rồi thì ở nhà Diệp Kha cùng với vợ lẽ là Diệp-đại-Nương, và cậu cung hạn đánh bạc, hát xướng, giăng hoa, thuốc xái phá hết cả cơ nghiệp rồi lại nợ thêm ít nhiều nữa, Hàng xáo hàng quà đến đòi hỏi thì vợ lẽ Diệp-Kha thấy chồng đến lúc cùng đốn cũng bỏ đi nốt.

Tối thứ bảy 24 Octobre 1925

HIỆP PHỤ THÀNH TIÊN

Trách ai sao nỡ phụ tình,
Mẹ người tài vì mẹ mình nên thương.

CÁO-BẠCH

Tôi xin kính-cáo độc-giả biết cho rằng, phường xiếc Đại-Nam là một công-ty bốn người

MM. Trần ngọc-Tuyên, Lưu-như-Tung, Quách-văn-Minh và tôi, nhưng theo tờ giao-kèo ký tại Saigon ngày 20 Septembre 1925 thì ba người kia bằng lòng bán phường xiếc Đại-Nam lại cho một mình tôi, từ nay trở đi các người kia không có dự gì đến phường xiếc Đại-Nam nữa.

Kính cáo
LƯU-KHÁNH-VÂN
Propriétaire-Directeur.

ALBERT MOREAU JEUNE

THỢ MAY
5, phố nhà Thờ Hanoi

*Có lời kính-cáo để các bạn hàng biết rằng, bản hiệu chủ-nhân vừa ở Pháp sang, có đem theo rất nhiều các thứ, vải, dạ thiệt đẹp, thiệt hợp thời-trang lối Kinh-kỳ Đại-pháp. (**Parisiennes**)*

Quần áo cắt đo rất cẩn-thận chắc chắn.

Rất nhanh rất khéo

Đến 19 Octobre này sẽ khai-chương

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, chữa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 20) bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quấn khác.

Hễ ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

Rượu bồ-đào:

• TONIQUE TONKINOIS •

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng :

Chiều nay đại được phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thì gửi cho qui dược-phòng chủ-ông để tỏ thanh-giá.

Khâm-thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! ***Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.***

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiền-nong chu-tất, nên gửi hiệu **NAM-TÂN**, bán sách, số 54, phố Bonnal, Haiphong bán giúp.

CÔNG-TY THUỐC-LÁ AN-ĐÊ-RI
(Société des Tabacs Algériens)

英球烟仔總代理

THUỐC-LÁ CHÍNH HIỆU

« MONDIA »

mỗi bao 20 điếu, bao lịch-sự
CÓ GỬI ĐI CÁC TỈNH
Một trăm (100) gói thuốc cuốn rồi.
8 $ 50 cả tiền cước gửi đi các nơi và tiền hòm

CÔNG-TY XUẤT-CẢNG VIỄN-ĐÔNG
(Compagnie d'Exportation d'Extrême-Orient)
C. E. D. E. O.
14, Phố hàng Vôi — HANOI
ĐỘC-QUYỀN ĐẠI-BIỂU BÁN THUỐC-LÁ ẤY

越南 河內 遠東公司

SÁCH LUẬT MỚI

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-Pháp, mới soạn một bộ luật mới sau này :

1° QUỐC TẾ CÔNG PHÁP (Droit international public) giá. **3 $ 00**
2° QUỐC TẾ TƯ PHÁP (Droit international privé) giá. **3 $ 00**
3° HÀNG HẢI PHÁP LỆ (Droit maritime) giá. . . . **3 $ 00**
4° THƯƠNG LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . **4 $ 00**

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài).

Mấy bộ sách luật này, bản-quán đã giới thiệu ở số báo ngày 25 Septembre trước.

Bộ luật mới này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả.

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÁC VỊ ẤY
GIÁ MẤY THỨ HÀNG

Mứt mơ Olida	Hộp nhỏn :	6 fr. 00
Bột Phosphatine Falières	Một hộp :	6 fr. 00
Cá sardines Teyssonneau	"	3 fr. 50
Rượu Quina à la Gentiane Bosal	Một chai :	9 fr. 00
Rượu Dubo ne Labussière	Một lít :	13 fr. 00
Rượu Anisette Marie Brizard	Một chai :	16 fr. 00
Rượu Mousseux André Gallo's	Một chai :	9 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Việc Nam-kỳ

LONG-XUYÊN

Ba phát súng lục giết ba mạng người.— Mới nghe tại Long-xuyên, giữa thành phố, cách chừng một tuần lễ nay, có xảy ra một vụ huyết khí làm vỡ lở quan quân; vì ba muỗi súng lục liên giết ba người vong mạng.

Nếu tiếng phong-văn kia chẳng lầm thì người cầm súng giết người ấy là con trai của X. L. chủ xe hơi đó, cũng là nhà giàu có. X. L. là dân Tây tịch tự nhiên con cũng là dân Tây. Nhà có sẵn súng sáu. Người con trai lại nghịch, tuổi mới vừa mười bảy mười tám, mà có tính phóng-đãng ăn chơi, nên thường quen biết với những con nhà thất-giáo bình-bồng, kiếm ăn theo bài bạc, cùng nguyệt-hoa trong tỉnh. Dám trưởng, bọn này nó nhờ công-tử một lúc. Sau này tại sao mà công-tử nó lơ, không đặng nhờ nữa, nên ghét, phần tâm mong kiếm đều trên ghẹo công-tử mà gây gỗ làm nhục công-tử, họa may công tử có lỗi tiền bạc. Đã lắm phen vậy rồi, nghe nói công-tử cũng dần lòng nhịn nhục.

Mới một bữa sau này đây, X. L. đi khỏi, công-tử ở nhà coi nhà, ba tên du-thủ có tiếng ở Long-xuyên kéo tới nhà kiếm đều sỉ-nhục công-tử. Ban đầu nghe nói, công-tử có đi kêu lính bắt hay là đuổi bọn du ấy đi, mà bởi lính không chịu làm theo như lời, lại nói rằng không đánh nhau đổ máu đổ mồ gì hòng bắt buộc. Công-tử trở về nằm ẩn tràng hông, song cũng cản dần được. Thế mà bọn du chưa chịu đi, còn đứng mà kêu gọi, dùng những tiếng sỉ nhục mà khêu khích công-tử mới thế. Công-tử mới sinh kế, cạy tủ lấy súng sáu ra làm dọa chúng nó, cho chúng nó sợ mà đi; ngờ đâu bọn du đã chẳng kiêng, lại còn phạch quần kéo thẳng « con nhà hoang » ra biểu công-tử nhắm mà bắn lấy. Cô thiên-hạ tựu coi đông, công-tử càng thêm hổ người giận hơn khi nãy. Phen này khó nỗi dằn lòng, lại thêm giận hết khôn, mới ra nông nỗi. Một mình cầm súng ra đánh với ba, xang lại xang qua, nghe hai cái bùm thấy ngã ra hai mạng. Thêm một phát thứ ba, ngã thêm một mạng tưởi ba khiếng vào nhà thương hồn qui địa-lộ.

Việc vỡ lở tưng bừng, xa gần nê-nức, quan quân rực rỡ, tới lui như hội huê đăng; sen đầm bắt công-tử về bắt vấn tra, rồi phúc bẩm giải qua tòa, tòa phòng giam công-tử, cho hay chứng cớ hẳn hoi, nói tại quân du cố thủ, vì trách dành mối-man xe hơi sao đó nên kiếm đều khêu khích.

X. L. hay lật đật về Long-xuyên, lo mượn Trạng-sư bào chữa. Nghe nói Trạng-sư lãnh công-tử, để lại ngoại hầu tra đã mấy bữa rày. Lại cũng nghe lời X. L. nói, nếu chẳng phải miệng thế gỡ ét X. L. mà thêu dệt nọ kia, nói hành thêm ở rằng:

« Tôi muốn xao con tôi nó hầu, chớ đặng chừng một xe cam-on, dầu phải lết nhà tôi, tôi cũng cam bụng chịu! »

Chưa biết vụ sẽ xử ra thế nào, lại cũng chưa ắt lời để thuật lại đây là chuyện hiển-nhiên, vậy bản-báo xin có lời phòng, độc-giả chư-tôn hỉ xả.

L. T. T. V.

PHÀM,

Thứ chè Ư! thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường làm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả là cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kinh-cáo

RU'Q'U PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này nồng mất khan tiếng và tiền.
Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mà lắm. Hàng sắt ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tiền Haute-Garonne)

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đâu nai)

Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao, thực hai bệnh ấy đáng ghê gớm sợ, vì làm cho hao mòn nói giống của chúng ta. Ấy là bệnh hao mòn vậy. Bệnh ấy người ta thường không để phòng mấy, khi mới phải cũng không lấy gì làm nặng, sau dần dần nó làm cho yếu các phủ tạng và làm cho giảm hết cả chân huyết đi nữa. Nếu khi có bệnh thời khi mạnh xảy ra thì người khỏe con có thể chống lại được, chứ người đã bị bệnh hao mòn rồi chắc là mắc phải.

Vậy thì nên dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đâu nai). Dùng thuốc này thì da mặt xanh, sức lực lại khỏe mạnh, công việc lại muốn làm ăn như thường, ăn uống để tiêu, khỏe mạnh lại lưng.

Chỉ dùng vậy là *Dragées Rabuteau*, thì chẳng còn sợ gì bệnh hao mòn nữa.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2056

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

1$50 một ống sáu cachets

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐẢM
THUỐC HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông lương-y GUILLIÉ

Ta tìm mười năm nay thuốc ELIXIR có chữ Guillié của quan lương-y Guillié lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ THẬN, đau trong TỲ VỊ, đầy bụng, TRÁI TIM, ĐAU GAN, ĐAU MÌNH, HẾT VỠ DẠ, hoặc CHÓN NƯỚC, BỊNH HUẾT, BỊNH HO DAI, BỊNH CÚM, GHÉ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÃI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC BỔ đã có và có hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT, những bịnh gốc lỗi ĐÁM hay là MẬT phát ra khi uống, nó hay lắm.

Bởi bà thuốc nó đắm nên mà không có đến kỳ Mẹ Paris CAGÉ thì chẳng đứng

Lại CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
nữa cũng mới trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié.

Chánh nhà bào thuốc này là ông PHÂN CÁC FILS, nhật hạng tấn chế ở xanh, Đường CHEMIN LE SIGEBAIN mão số 48 & 50 tại đô thành PARIS,
Và TRONG CÁC NƯỚC THUỘC ĐỊA sẽ tới

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị nhã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rẻ mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt. 2026

C. J. BONNET

là hiệu to lụa tốt hơn cả

LE GARAGE BOBILLOT

VIENT DE RECEVOIR

Sa superbe 10 cv SUÈRE 5 places
Compteur-Montre Amortisseurs aux 4 roues. Pneus 775×145
PRIX: **26.500 francs**

Sa mignonne 8/10 cv ARIÈS

Ses Super-Culasses pour Citroën 5 cv et 10 cv

(*Essais gratuit sans engagement*)

7, Boulevard Bobillot — HANOI

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy . . . . 0$95
Nước hoa Pompéia. . . . 0.95
Nước gội đầu Pompéia . 0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . .* Giá: 1$25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . .* Giá: 1.25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* Giá: 1$30

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . .* Giá: 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản hiệu xin trả lời ngay

RƯỢU BỔ MARIANI
(Vin Tonique Mariani)
RẤT MẠNH

Mỗi bữa uống một cốc con
Bổ-dưỡng sức khỏe
và tinh-thần

Bán tại: L'U.C.I.A. Haiphong và khắp các nơi

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rễu, xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$10

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hano.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kèm huyết sinh ra rẻo phải, làm cho hay ho nặt ống thuốc này rất để, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ! Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
MÀU BỒ 1$40

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)